

Muzej moderne i suvremene umjetnosti

Pripremila udruga Kultura svima svugdje u sklopu projekta Kultura svima uz pomoć partnera, Udruge gluhih i nagluhих PGŽ te Udruge slijepih PGŽ.

Program Muzeja moderne i suvremene umjetnosti za ožujak 2026.

Lokacija: Krešimirova 26c, 51000 Rijeka

Nebo se okreće – ovo nije još jedna izložba o nadrealizmu
19.3.–31.5.2026.

Izložba “Nebo se okreće – ovo nije još jedna izložba o nadrealizmu” okuplja tridesetak radova, od minijaturnih reljefa i crteža do još neizlaganih instalacija iz muzejske kolekcije, uz pet pozvanih umjetnika. Izložba se otvara 19. ožujka u 19 sati.

Umjetnice i umjetnici: Lovro Artuković, Andrej Beštak & Anja Leko, Ante Brkan, Tomislav Ćurković, Dušan Džamonja, Vera Fischer, Alen Floričić, Jasna Friščić, Tomo Gerić, Slavko Grčko, Željko Hegedušić, Nina Ivančić, Olja Ivanjicki, Nenad Jakešević, Nives Kavurić-Kurtović, Ivan Kinkela, Daniel Kovač, Radovan Kunić, Emanuela Lekić, Siniša Lenac, Vlado Martek, Kata Mijatović, Paula Muhr, Milan Pavić, Dragana Sapanjoš, Josip Seissel, Melita Sorola Staničić, Mladen Stilinović, Sanja Švrljuga Milić, Mirjana Vodopija, Silvio Vujičić.

Ulazak u izložbu Nebo se okreće nalikuje prolasku kroz vlastite misli u trenutku kad prestanu biti poslušne. Izložba nastanjuje čitav galerijski prostor Muzeja. Sačinjava je tridesetak radova, od minijaturnih reljefa i crteža do još neizlaganih instalacija iz muzejske kolekcije, uz pet pozvanih umjetnika. Tradicionalne i eksperimentalne tehnike miješaju se s nekonvencionalnim i nestabilnim materijalima: sol, dlake, koža, pijesak... Na ovoj izložbi klasična uporišta gube svoju važnost, a u prvi se plan stavlja ono što guramo pod tepih: kontradiktorni impulsi, strahovi i želje koji nas i pokreću i zbunjuju. Vjera u ekonomski rast, racionalni subjekt i jezik kao alat jasnoće, dovedena je u sumnju, čemu svjedoči i naše vrijeme ubrzanih kriza.

Nebo se okreće izdvaja nesvjesno kao neiscrpnu temu umjetničkog istraživanja, a predstavljene radove, nastale od četrdesetih godina 20. stoljeća do danas, povezuju određene strukturalne sastavnice nadrealizma. Međutim, ovo nije još jedna izložba o nadrealizmu. Fragmentacija tijela i identiteta, ponavljanje motiva te asocijativne i enigmatične slike oblikuju se ovdje kroz raznovrsne umjetničke estetike. Tako raskorak između onoga što želimo i onoga što činimo te ambivalencija naših unutarnjih stanja – a ne njihova neutralnost – postaju bitne dionice izložbe. Nesvjesno se pritom promatra i kao dio institucionalnih poredaka i težnji za moći, gdje se strah od drugoga može pretvoriti u sredstvo nadmetanja i manipulacije. Kako se ta stanja vizualiziraju u umjetnosti i na koji način pritom uplićemo vlastito nesvjesno, neka su od pitanja izložbe. Posjetitelje vodimo kroz putovanje nesvjesnim sadržajima u umjetničkom radu – od potisnutih misli, sjećanja, nagona, snova do unutarnjih konflikata koji se pojavljuju kao simboli, metafore, izobličenja, praznine ili iznenadne afektivne eksplozije.

U susretu povijesti umjetnosti, psihoanalitičkih i feminističkih teorija izložba se oblikuje kroz tri prostorna i tematska segmenta: Bezdan nesvjesnog, Nismo gospodari u vlastitoj kući i Želja je želja drugog – drama identiteta. Ispunjena je raskošnim, ali nedodirljivim objektima žudnje, zapetljanim krajolicima psihe, prizorima emocionalnih pobuna. Unutarnja smušenost, sudaranje želje s poretком jezika i zakona, zauzimaju bitno mjesto. Posebna se pažnja posvećuje ženskim užicima koji su dugo bili tumačeni kao histerija. U društvu koje od pojedinca zahtijeva stalnu samoregulaciju i učinkovitost, pozivanje na nesvjesno postaje čin otpora. Umjesto ideje stabilnog i cjelovitog subjekta, Nebo se okreće poziva na priznavanje unutarnje ranjivosti i – barem privremeno – ponovno začaravanje svijeta.

Kustosice: Kristina Barišić, Ksenija Orelj; stručni suradnik: Ivo Matulić, prof. psihologije, psihoterapeut, grupni analitičar

Dizajn: Nikola Križanac